

Alles over bieten

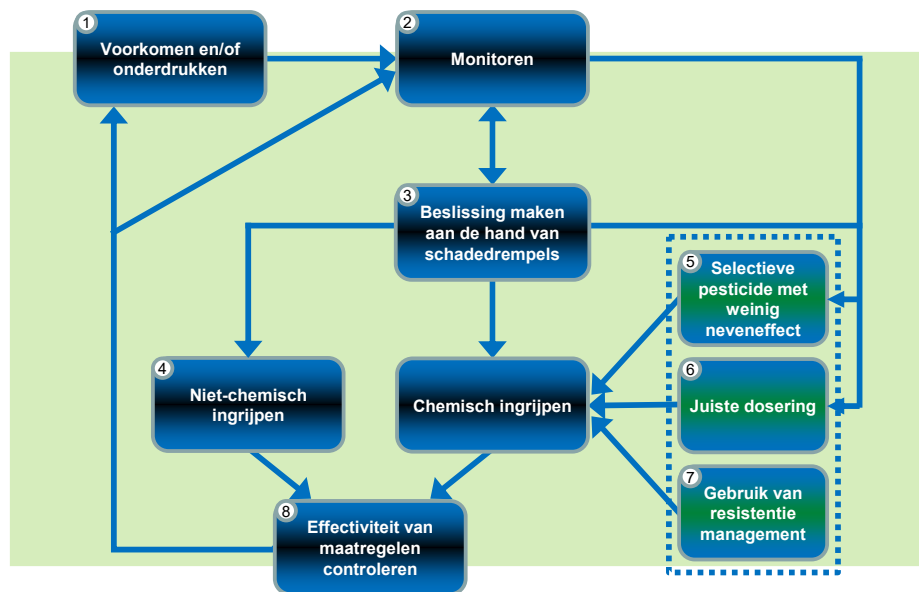
De effectiviteit en noodzaak van zaadbehandelingen

Linda Frijters & Bram Hanse

SID Nijkerk, 7 december 2022

1

Principes van IPM

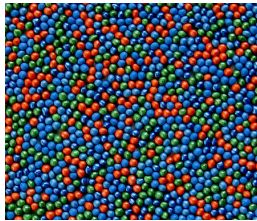

Alles over bieten

2

IPM gebaseerde zaadbehandelingen

- fungi- en insecticiden → voorkomen plantwegval
- verzekering (≠IPM)
- gebaseerd op verwachting (=IPM)
  - ernstige plantwegval niet meer te corrigeren in het veld!

3

Fungiciden op het zaad

4

Oorzaken van kiemplantwegval

pythium

rhizoctonia

pleospora

aphanomyces

5

Plantwegval door aphanomyces

14g hymexazool

vs

onbehandeld

veldproef Vredepeel, 2021

6

Fungicide effectiviteit bij kiemplanten

zaadbehandeling	aphanomyces	rhizoctonia	pythium	pleospora (phoma)
Tachigaren (hymexazool)	+++	-	++	-
Rampart (penthiopyrad)	-	+++	-	+++
Chitosan	-	-	-	-

Effectiviteit: - = geen; + = matig; ++ = goed; +++ = zeer goed

IRS-proeven (klimaatkamer & veld)

7

Noodzaak van fungiciden op het zaad

hymexazool standaard toegepast voor

- Aphanomyces
  - zeer goede effectiviteit
  - voorkomt ernstige plantwegval op lichte gronden (circa 39% van areaal)!
- Pythium
  - goede effectiviteit
  - voorkomt plantwegval op meeste percelen

8

Noodzaak van fungiciden op het zaad

- **Rhizoctonia → tolerante rassen**
  - < 6-8 bladstadium geen bescherming
  - heeft warme omstandigheden nodig
- **Pleospora (phoma)**
  - tot nu toe geen ernstige plantwegval in voorjaar gezien (2^e jaar)

9

Insecticiden op het zaad

10

Oorzaken van plantwegval

springstaarten

miljoenpoten

bietenkevers

duizendpoten

emelten

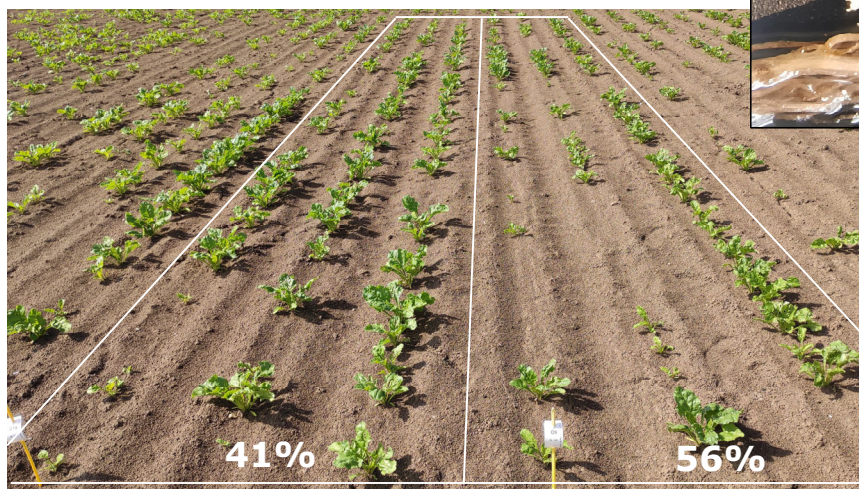

ritnaalden

11

Plantwegval door springstaarten

41%

56%

Force
(12g tefluthrin)

vs

onbehandeld

veldproef Elst, 2022

12

Insecticide effectiviteit

plag	Force (tefluthrin)	Vydate 10G (oxamyl)	Belem (cypermethrin)
 bietenkevers	++	+	-/+
 ritnaalden	++	+	
 duizendpoten	++	++	
 miljoenpoten	++	+	
 springstaarten	+	++	
 emelten	+	+	

Effectiviteit: - = geen; + = matig; ++ = goed; +++ = zeer goed

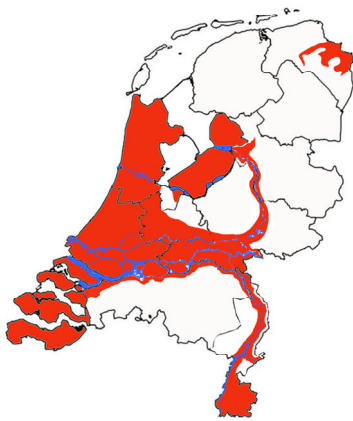
IRS-proeven; Hermann et al. (2001), Wauters & Dewar (1995), Huijbregts et al. (1995)

13

Noodzaak van insecticiden op het zaad

Principe: 'alleen indien nodig'

Force standaard geadviseerd in rode gebieden

14

Toekomst perspectief

- **reductie van actieve stof → Farm to Fork**
- **toepassing zaadbehandeling uit noodzaak**
  - weloverwogen beslissing op basis van verwachting
  - ingrijpen na zaai niet meer mogelijk
- **nieuwe (laag impact) fungi- en insecticiden?**

15

Alles over bieten

Stichting IRS

Postadres Postbus 20
4670 AA Dinteloord
Bezoekadres Kreekweg 1
4671 VA Dinteloord
Telefoon +31 (0)165 516 070
E-mail frijters@irs.nl

irs@irs.nl
www.irs.nl

www.twitter.com/IRS_suikerbiet
www.youtube.com/IRStelevisie
www.facebook.com/StichtingIRS

16